

MOTION 2019-05-07

Motion av Tara Twana (S) förbättrad hantering av journaler och nätjournaler för personer som lever i hedersrelaterat förtryck i stockholmsregionen

År 2016 införde dåvarande Stockholms läns landsting ett öppet nätjournalssystem tillsammans med andra län och regioner. Detta innebar att alla patienter numera kan läsa sin egen journal på nätet. Det är en teknologisk framgång för Stockholmsregionens invånare att på ett smidigt sätt ta del av sin nätjournal på nätet. Tyvärr missade dock beslutsförfattarna att när detta infördes skulle det innebära en säkerhetsrisk för de personer som lever i hedersförtryck.

Vid hedersrelaterat förtryck är det inte ovanligt att man blir hårt kontrollerad samtidigt som man blir hotad till att rannsaka information från offret. Då är det inte så svårt för förövaren att tvinga sig att få åtkomst till offrets nätjournal. Idag kan läkarna välja att ge ut journalen för patientens bästa, men den möjligheten finns ännu inte för nätjournaler. Med denna risk finns det att unga som söker sig till vård för att testas för olika typer av könssmitta eller annat gynekologiskt besök, väljer att inte söka vård eftersom att utomäktenskapliga sexuella relationer är strikt förbjudet när man lever i ett hedersrelaterat förtryck.

Ett annat problem med det nuvarande journalsystemet är att föräldrar och släktingar som jobbar som läkare enkelt kan få åtkomst till sina barns journaler. Det här är ett problem för många som lever i hedersrelaterat förtryck, därför att de är konstant rädda för föräldrar/släktingar som jobbar som läkare att de kan på ett enkelt sätt få åtkomst till familjemedlemmarnas journaler.

Det har varit en het debatt kring hur obehöriga läst andra människors journaler utan deras skriftliga eller muntliga godkännande. Patientsäkerheten måste fullgöras till godo för att garantera att obehöriga inte ska läsa hedersutsattas journaler. Patienter som lever med PTSD och flytt från hedersförtryckande hem, kan triggas samt få traumatiska utslag vid misstanke om obehöriga som läst dennes journal.

Därför menar vi Socialdemokrater att man bör begränsa åtkomsten för både nätjournaler och vanliga journaler, genom att säkerhetsmarkera journaler samt utbilda sjukvårdspersonal för personer som lever i en hederskontext. Förslag för ändring i nätjournaler är att patienten måste bli tillfrågad om att hon eller han har

rätt att dölja anteckningar och annat på sin nätjournal, samt rätten att spärra nätjournalåtkomst helt och hållet.

För journalåtkomst för obehöriga bland vårdpersonal bör vården upplysa patienter att de har rätt att varna läkare och annan sjukvårdspersonal att de vill ha en säkerhetsmarkering på sina journaler samt att erbjuda en e-tjänst där öppning av journaler kommer endast ske med e-legitimation. På så sätt kan man garantera att varje gång journalen öppnas, så ska patienten godkänna via sin e-legitimation.

Regionen har hanterat liknande problematik när det gäller ungas besök på ungdomsmottagningar där även vårdnadshavare kan undanhållas en del information.

Det är viktigt att de aspekter som lyfts i motionen också tas i åtanke vid upphandling och implementering av nytt journalsystem och stödsystem inom ramen för arbetet med framtidens vårdinformationsmiljö FVM.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna regionfullmäktige besluta:

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa rätten att säkerhetsmarkera sina journaler och nätjournaler samt rätten att dölja känslig information i nätjournalerna.
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utbilda sjukvårdspersonal kring journalhantering för personer som lever i en hederskontext.
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utforma en möjlighet för patienten att själv via e-legitimation godkänna att sjukvårdspersonal kan komma åt patientens journaler.

Tara Twana (S)